

som der ogsaa er ringe Grund til at befrygte. Jeg finder, at ved en Forpagtning paa 50 Aar er det slet ikke naturligt at træffe nogen Bestemmelse om, at Besætningen skal medfølge. Man maa overlade til Parterne, hvorledes de kunne blive enige om Sagen, og i det Hele tror jeg, at det ligesaa meget er i Forpagterens som i Godseierens Interesse, at det overlades til deres frie Overenskomst.

Det ærede 7de kongevælgte Medlem (Ussing) udtalte, at det ikke gif an at forandre en heel Lovgivning til Godseiernes eensidige Fordeel. Jeg tror nu rigtig nok, at, naar man upartist bedømmer det Lovforslag, der er fremkommet fra Regjeringens Side, saa kan det ikke med noget Spor af Grund siges, at det skulde være til Godseiernes eensidige Fordeel. Dvertimod, jeg tror, at de allerfleste Godseiere deri see en betydelig Indskrænkning i den Ret, de have havt tidligere. De Bestemmelser, der ere foreslaaede i Regjeringens Forslag, § 2, hvortil dette Vindringsforslag under Nr. 1 er stillet, ere trufne af Hensyn til at forhindre en Omgaaen af Loven og dernæst i Forpagterens Interesse. Der gives Forpagteren en ganske anden Sikkerhed med Hensyn til at faae en Nedsættelse i de første Aar, som kan være ham af Bigtighed, naar dette staaer i hans Contract, end naar den samme Nedsættelse tilflyder ham ved en Overenskomst med den vedkommende Godseier ved Siden af Contracten. Der er Ingen, der kan garantere Godseierens Liv, og hans Efterkommere eller den, han sælger Godset til, ere ingenlunde bundne ved en saadan Overenskomst. — Jeg maa altsaa paa det Allerbestemteste fraraade Vedtagelsen af de to Vindringsforslag, som for Diebliffet ere under Forhandling.

Ordføreren (Rieger): Der er af min ærede Sidemand tilhøre (Ussing) og af den ærede Minister blevet anstillet nogle Betragtninger over dette Lovforslags Stæbne siden dets Fødsel i den forrige Samling, men jeg skal, efter hvad den ærede Formand har udtalt, forbeholde mig senere at fremsætte en enkelt Bemærkning overfor, hvad der i den Anledning blev ytret fra den ærede Minister med

Hensyn til §§ 3 og 4. Jeg skal saaledes i dette Diebliff kun tillade mig den almindelige Bemærkning, at det turde være en naturlig og ved Erfaringen bekræftet Kjendsgjerning, at Spørgsmaalet om, hvorledes et Lovforslag kan ventes at gaae igjennem Thingene, og om det kommer til at undergaae betydelige Forandringer, naagt det er fremkommet fra Regjeringens Side, væsentlig afhænger af tvende Momenter. Selv om disse tvende Momenter stille sig paa den bedste Maade, er det dog ingenlunde givet, at Lovforslaget derfor vil gaae en let og rolig Gang igjennem Thingene — det være langt fra mig at sige —, men, skal det kunne opnaaes, saa udfordres der ialfsald, som sagt, to Ting. Der udfordres, at Regjeringen fra første Færd har taget alle de Punkter med under Overveielse, som efter Sagens Stilling naturlig høre hjemme under samme og have Krav paa derved at komme under Overveielse. Er det ikke skeet, saa er det baade nødvendigt og naturligt, at de komme frem under Sagens Gang. Dette er det ene, det forudgaaende Moment. Det andet, det samtidige Moment, er den Maade, hvorpaa Regjeringen og navnlig den vedkommende Minister virker med til Lovforslagets Gjennemførelse, og hvorvidt han navnlig derunder fastholder sit engang givne Standpunkt, saaledes at man kan have Tillid til de Udtalelser, der fremkomme fra ham. Dysaa dette Andet vil Enhver efter lang Erfaring vide er en absolut Betingelse, forat en Sag kan gaae rolig igjennem. Men naar disse Forudsætninger ere tilstede, saa er man i Rigsdagen og navnlig i dette Thing ogsaa meget villig til at lægge Bægt paa, hvad der i de enkelte Spørgsmaal udtales fra den vedkommende Ministers Side. Jeg maa nu med Hensyn hertil, i Anledning af det Forslag, der foreligger under Nr. 1, ansee mig forpligtet til at udtale, hvorledes det dert omhandlede Spørgsmaal har stillet sig i Udvalget. Jeg erkjender ganske vist, at man ikke i Almindelighed har nogen Opfordring til, og at det ikke i Almindelighed vilde være rigtigt at gaae videre ind paa et Udvalgs Forhandlinger. Men der er dog visse Ting, der ere foreslaadne under disse, som det kan være fuld-